

Koiran ja kissan hampaiden kotihoito

Kaikista tärkein osa hampaiden hoitoa ja useimpien hammassairauksien ennaltaehkäisyä on hampaiden päivittäinen harjaaminen kotona. Esimerkiksi parodontiitti (hampaan kinnityskudoksen tulehdus) on kokonaan estettävissä päivittäisellä harjaamisella! Jokaisen koiran ja kissan hampaat olisi suositeltavaa harjata koko elämän ajan kerran päivässä. Jos harjaaminen aloitetaan jo pentuna, eläimet tottuvat siihen hyvin ja sallivat usein myös hampaiden puru- ja sisäpintojen harjaamisen.

Alku saattaa tuntua hankalalta mutta terveet, puhtaat hampaat parantavat lemmikkisi elämänlaatua, vaikuttavat sen yleisterveyteen ja parantavat useiden muiden tautien ennustetta, pienentävät anestesariskiä ja infektioiden mahdollisuutta kirurgisten operaatioiden yhteydessä. Lemmikin kanssa on mukavampi touhuta kun sen hengitys tuoksuu raikkaalta.

Harjaamisen on hyvä olla esimerkiksi iltaisin samaan aikaan toistuva rutiini, jonka jälkeen eläin voidaan palkita esim. leikillä tai ulkoilulla. Harja voi olla eläimelle tai ihmisellekin tarkoitettu, kunhan se on pehmeä ja sopivankokoinen. Harjoitteluvaiheessa voi käyttää kankaanpalaa tai sormiharjaa, mutta kannattaa pyrkiä tavallisen harjan käyttöön koska se poistaa paremmin plakkia. Hammastahnaa ei välttämättä tarvita lainkaan, mutta eläimille tarkoitetut tahnat maistuvat hyvältä. Ihmisten tahnaa ei eläimille saa lainkaan käyttää.

Harjaaminen kannattaa aloittaa siten, että on itse eläimen sivulla, ei edessä. Aluksi harjataan lähinnä yläposkihampaiden ulkopintoja (joihin plakkiakin usein kertyy eniten) pieni hetki kerrallaan. Vähitellen harjaaminen voi muuttua perusteellisemmaksi ja siirtyään harjaamaan myös etuhampaista. Kun tämäkin alkaa sujua, voidaan kokeilla, josko lemmikki sallisi suun avaamisen ja puru- ja sisäpintojen harjaamisen.

Muita plakinpoistomenetelmiä ovat erilaiset nahka- ja solmuluut sekä plakin poistoon tarkoitetut puruluut, -tikut jne., erikoisruokavaliot ja klorheksidiini. Mikään näistä ei yllä lähellekään päivittäisen harjaamisen tehoa! Oikeita luita ei suositella, koska ne aiheuttavat paljon hammasmurtumia ja ruoansulatusongelmia. Klorheksidiini värjää hampaista ja sitä tulisi käyttää vain eläinlääkärin ohjeen mukaan.

Lisäksi säännöllinen hammaslääkärissä käynti tulisi kuulua jokaisen lemmikin oikeuksiin. Jos erityistä aihetta ei aiemmin ole, ensimmäinen käynti olisi hyvä tehdä noin yksivuotiaana. Ensimmäisellä käynnillä tarkastetaan purenta, kuvataan mahdollisesti puuttuvat hampaat, puhdistetaan hampaat ja ientaskut ja laaditaan yksilöllinen jatkohoitosuunnitelma. Hyvä hammashoito tapahtuu aina yleisanestesiassa.

Artikkelin kirjoittaja: [Mari Koljonen, ELL](#)